

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 27.5.2008
KOM(2008) 320 v konečnom znení

2008/0107 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**ktorým sa členské štáty splnomocňujú, aby v záujme Európskeho spoločenstva
ratifikovali Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o práci v odvetví rybnárstva
z roku 2007 (Dohovor č. 188)**

(predložený Komisiou)

ODÔVODNENIE

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Dohovor Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len MOP) o práci v odvetví rybolovu bol prijatý v júni 2007 na deväťdesiatom šiestom zasadnutí Medzinárodnej konferencie práce (ďalej len „dohovor č. 188“).

Prijatie dohovoru č. 188 sa stalo potrebným po prijatí Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o pracovných normách v námornej doprave vo februári 2006¹. Odvetvie rybolovu bolo z rozsahu pôsobnosti Dohovoru o pracovných normách v námornej doprave vyňaté. V roku 2003 úrad MOP a zástupcovia tripartity v rámci MOP (vlády, zamestnávateľa, pracovníci) začali pracovať na aktualizovaných a komplexných medzinárodných normách pre odvetvie rybolovu, ktorými by sa mala poskytnúť primeraná ochrana rybárom na celom svete a ktoré by sa mali ratifikovať veľkým množstvom krajín.

Cieľom dohovoru č. 188 je ustanovenie minimálnych medzinárodných noriem v odvetví rybolovu. Z tohto dôvodu je revíziou dohovoru o minimálnom veku (rybárov) z roku 1959 (č. 112), dohovoru o lekárskom vyšetrení (rybárov) z roku 1959 (č. 113), dohovoru o ustanoveniach pracovnej zmluvy rybárov z roku 1959 (č. 114) a dohovoru o ubytovacích priestoroch pre členov posádky (rybárov) z roku 1966 (č. 126). Takisto sa vzťahuje na ďalšie dôležité otázky, akými sú zdravie a bezpečnosť pri práci, personál a trvanie odpočinku, zoznam posádky, repatriácia, zamestnávanie a umiestňovanie, sociálne zabezpečenie, dodržiavanie a presadzovanie.

Dohovor č. 188 je doplnený odporúčaním č. 199 o práci v odvetví rybolovu, ktorý bol prijatý Medzinárodnou konferenciou práce v júni 2007.

Hlavným cieľom dohovoru z roku 2007 je dosiahnuť a udržať rovnaké podmienky v odvetví rybolovu podporovaním dôstojných životných a pracovných podmienok pre rybárov a spravodlivejších podmienok konkurencie vo svete, a tým zvýšiť nízky počet ratifikácií mnohých dohovorov v oblasti práce na mori.

EÚ sa vo výraznej miere zapojila do rokovaní a finalizácie dohovoru č. 188 prostredníctvom koordinácie na úrovni EÚ. Vzájomný súlad a zlučiteľnosť ustanovení MOP s acquis Spoločenstva boli predmetom koordinácie na úrovni EÚ počas diskusií v rokoch 2004, 2005 a 2007. Týkalo sa to najmä niektorých oblastí dohovoru, na ktoré sa vzťahuje výlučná právomoc Spoločenstva, a to hlavne oblasti koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, ktorá vychádza z nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71/EHS zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, ktoré bolo prijaté podľa článku 42 Zmluvy o ES. V článku 13 ods. 2 písm. c) a článku 14b nariadenia (EHS) č. 1408/71 sa

¹ Rozhodnutím 2007/431/ES zo 7. júna 2007 (Ú. v. EÚ L 161, 22.6.2007, s.63) Rada splnomocnila členské štáty ratifikovať Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o pracovných normách v námornej doprave.

vytvárajú osobitné ustanovenia pre námorníkov a rybárov.

Nariadením (ES) č. 859/2003 zo 14. mája 2003 sa uplatňovanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 rozšírilo na štátnych príslušníkov tretích krajín. V tomto nariadení sa ustanovujú pravidlá vzťahujúce sa na štátnych príslušníkov tretích krajín a v súvislosti s pohybom v rámci Európskej únie sa im priznávajú rovnaké práva na sociálnu ochranu ako štátnym príslušníkom krajín EÚ. Nariadenie (EHS) č. 1408/71 sa vo vhodnom čase nahradí nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia po tom, ako sa prijme nový návrh vykonávacieho nariadenia.

Podľa textu MOP nesú zodpovednosť vlajkový štát aj štát pobytu, avšak podľa právnych predpisov ES je pri rôznych oblastiach sociálneho zabezpečenia vlajkový štát spravídla krajinou, ktorej právne predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia by sa mali podľa nariadení (EHS) č. 1408/71 a (ES) č. 883/2004 uplatňovať.

Na reguláciu možnej právnej kolízie medzi dohovorom z roku 2007 a právnym *acquis* ES, pokiaľ ide o koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia, sa do znenia dohovoru zahrnula bezpečnostná doložka (článok 37). Cieľom uvedenej doložky je zabezpečiť prednosť práva ES v oblasti koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia v prípadoch, v ktorých by sa podľa dohovoru dosiahli iné výsledky než podľa príslušných pravidiel ES.

V súlade s judikatúrou AETR Súdneho dvora o vonkajšej právomoci sa už členským štátom nepovoľuje ratifikovať dohovor z roku 2007 bez povolenia Spoločenstva, keďže jeho ustanovenia týkajúce sa koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia majú vplyv na výkon výlučnej právomoci Spoločenstva v tejto oblasti.

S cieľom zabezpečiť deľbu právomocí medzi Spoločenstvom a členskými štátmi ustanovenú v zmluve Komisia v tejto súvislosti navrhuje, aby Rada v záujme Spoločenstva splnomocnila členské štáty na ratifikáciu dohovoru č. 188.

• **Všeobecný kontext**

Dohovor č. 188 je v súlade s mandátom MOP, ktorý zahŕňa ustanovovanie medzinárodných pracovných noriem v odvetví rybolovu v záujme zabezpečenia dôstojnej práce pre rybárov. V dohovore č. 188 sa zohľadňuje skutočnosť, že rybári vzhľadom na osobitnú povahu odvetvia a osobitné pracovné a životné podmienky potrebujú osobitnú ochranu.

V dohovore sa ustanovuje deväť rozdielnych skupín noriem: I) vymedzenie pojmov a rozsah pôsobnosti, II) všeobecné zásady, III) minimálne požiadavky na prácu na palube rybárskych lodí, IV) podmienky služby, V) ubytovanie a stravovanie, VI) lekárska starostlivosť, ochrana zdravia a sociálne zabezpečenie, VII) dodržiavanie a presadzovanie, VIII) zmeny a doplnenia príloh I, II a III a IX) záverečné ustanovenia.

Na vykonávanie dohovoru je žiaduce, aby jednak vlajkové štáty, a jednak prístavné štáty zaviedli systém na dodržiavanie noriem a ich presadzovanie. Dohovor takisto obsahuje doložku o „zákaze priaznivejšieho zaobchádzania“ s cieľom zabezpečiť, aby sa s loďami štátov, ktoré dohovor neratifikovali, nezaobchádzalo lepšie ako s loďami plaviacimi sa pod vlajkou štátu, ktorý dohovor ratifikoval.

Na mnohé oblasti v pôsobnosti dohovoru o pracovných normách v námornej doprave sa vzťahuje *acquis* Spoločenstva na základe článkov 42, 71, 137 a 138 zmluvy. Väčšina ustanovení dohovoru z roku 2007 sa dotýka oblastí patriacich do spoločnej právomoci. Právomoc Spoločenstva sa okrem iného vykonáva v oblastiach, akými sú pracovné právo, pracovné podmienky, bezpečnosť a zdravie pri práci, ubytovanie a bezpečnostné požiadavky pri stavbe a údržbe rybárskych lodí. Partnerské dohody o rybolove medzi EÚ a tretími krajinami takisto obsahujú sociálnu doložku, ktorá je odkazom na normy MOP.

Modrá kniha EÚ o námornej politike (Integrovaná námorná politika Európskej únie) podporuje ratifikáciu a uplatňovanie medzinárodných dohovorov o práci v námorných sektoroch vrátane dohovoru č. 188.

- **Existujúce ustanovenia v pôsobnosti návrhu**

V oblasti pôsobnosti návrhu neexistujú žiadne ustanovenia.

- **Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie**

Neuplatňuje sa.

2. KONZULTÁCIE SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A HODNOTENIE VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Nepodstatné.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Hodnotenie vplyvu**

Nepodstatné.

Z tohto dôvodu nie je potrebné zvažovať viaceré možnosti.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaného opatrenia**

V uplatňovaní pravidiel Spoločenstva týkajúcich sa oblastí, na ktoré sa vzťahuje dohovor č. 188, by sa malo pokračovať a ostatným by sa malo dať jasne najavo, aký význam Spoločenstvo prikladá dohovoru č. 188 a pracovným a životným podmienkam rybárov.

Na rozdiel od iných medzinárodných fór v pravidlách MOP nie je zakotvený formálny podpis pred ratifikáciou. V MOP sa podpis nahrádza postupom hlasovania, ktorý vedie k prijatiu, pričom je rovnocenný s podpisom. Predmetný dohovor bol prijatý

hlasovaním na Medzinárodnej konferencii práce 14. júna 2007, nevstúpil však ešte do platnosti. Aj keď pristúpiť k dohovoru môžu len štáty samotné, skutočnosťou zostáva, že Komisia sa prostredníctvom koordinácie na úrovni EÚ v mene Európskeho spoločenstva do prípravy a rokovaní významne zapojila.

Vzhľadom na tripartitnú povahu MOP sa rokovaní zúčastnili a za prijatie dohovoru č. 188 hlasovali delegáti vlád, zamestnávateľov a pracovníkov. Ku koordinácii na úrovni EÚ Komisia takisto prispela tým, že v spolupráci s predsedníctvom EÚ organizovala stretnutia expertov z členských štátov a konzultácie so sociálnymi partnermi z EÚ a medzinárodnými sociálnymi partnermi. Komisia sa zúčastnila ako aktívny pozorovateľ. Je vhodné poznamenať, že dohovor by mal vstúpiť do platnosti pri najbližšej možnej príležitosti.

Vzhľadom na skutočnosť, že právomoc, pokiaľ ide o koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia, patrí Spoločenstvu, bez splnomocnenia zo strany Spoločenstva členské štáty nemôžu dohovor ratifikovať. Komisia navrhuje, aby Rada v záujme Spoločenstva splnomocnila členské štáty na ratifikáciu dohovoru č. 188.

Navrhované rozhodnutie preto členským štátom umožní a pomôže bezodkladne prijať všetky opatrenia potrebné na ratifikáciu.

- **Právny základ**

Článok 42 Zmluvy o ES

- **Zásada subsidiarity**

Návrh patrí do výlučnej právomoci Spoločenstva. Z tohto dôvodu sa neuplatňuje zásada subsidiarity.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z tohto (týchto) dôvodu(-ov).

Nepodstatné.

Nepodstatné.

- **Výber nástrojov**

Navrhované nástroje: iné.

Ostatné prostriedky by neboli vhodné z tohto(týchto) dôvodu(-ov).

Nepodstatné a neprimerané.

4. **VPLYV NA ROZPOČET**

Návrh nemá žiaden vplyv na rozpočet Spoločenstva.

5. **ĎALŠIE INFORMÁCIE**

- **Podrobné vysvetlenie návrhu**

Nepodstatné.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

ktorým sa členské štáty splnomocňujú, aby v záujme Európskeho spoločenstva ratifikovali Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o práci v odvetví rybárstva z roku 2007 (Dohovor č. 188)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 42 v spojení s článkom 300 ods. 2 prvým pododsekom prvou vetou a článkom 300 ods. 3 prvým pododsekom,

so zreteľom na návrh Komisie²,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu³,

keďže:

- (1) Dohovor č. 188 Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „dohovor“ a „MOP“) o práci v odvetví rybárstva bola prijatý 14. júna 2007 na zasadnutí Medzinárodnej konferencie práce MOP venovanom námorným záležitostiam, ktorá sa zišla v Ženeve a na ktorej delegácie členských štátov hlasovali v prospech prijatia dohovoru⁴.
- (2) Dohovor je významným prínosom pre odvetvie rybárstva na medzinárodnej úrovni tým, že sa ním podporuje dôstojná práca pre rybárov a spravodlivejšie podmienky konkurencie pre majiteľov rybárskych lodí, a preto je žiaduce, aby sa jeho ustanovenia vykonávali čo možno najskôr.
- (3) Komisia, Rada a Európsky parlament podporujú ratifikáciu medzinárodných dohovorov o práci, ktoré MOP pokladá sa aktuálne, ako príspevok k úsiliu EÚ podporovať dôstojnú prácu pre všetkých v EÚ a mimo nej⁵.
- (4) V článku 19 ods. 8 stanov MOP sa uvádza, že „prijatie dohovoru alebo odporúčania konferenciou alebo ratifikácia dohovoru členom nemá v nijakom prípade nepriaznivý vplyv na zákon, rozhodnutie, obyčaj alebo dohodu, ktoré upravujú výhodnejšie

² Ú. v. EÚ C, s.

³ Ú. v. EÚ C, s.

⁴ MOP, Medzinárodná konferencia práce, predbežný záznam, deväťdesiate šieste zasadnutie, Ženeva 2007, č. 12 a č. 25.

⁵ KOM(2006) 249 v konečnom znení a SEK(2006) 643. Závery Rady z 30. novembra až 1. decembra 2006, 2767. zasadnutie. Rezolúcia Európskeho parlamentu z 23. mája 2007 o dôstojnej práci pre všetkých.

podmienky príslušných pracovníkov, než sú tie, ktoré upravuje dohovor alebo odporúčanie“.

- (5) Niektoré ustanovenia dohovoru patria do výlučnej právomoci Spoločenstva v oblasti koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia.
- (6) Spoločenstvo nemôže ratifikovať dohovor, pretože jeho stranami môžu byť len členské štáty.
- (7) Rada by preto mala splnomocniť členské štáty, ktoré sú viazané pravidlami Spoločenstva o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia na základe článku 42 zmluvy, na ratifikáciu dohovoru v záujme Spoločenstva, a to za podmienok ustanovených v tomto rozhodnutí,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Členské štáty sa týmto splnomocňujú, pre časti patriace do právomoci Spoločenstva, na ratifikáciu dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o práci v odvetví rybárstva z roku 2007, ktorý bol prijatý 14. júna 2007.

Článok 2

Členské štáty by sa mali usilovať prijať všetky potrebné opatrenia na uloženie svojich ratifikačných listín k dohovoru u generálneho riaditeľa Medzinárodného úradu práce čo možno najskôr, najlepšie pred 31. decembrom 2012. Rada do januára 2012 preskúma pokrok dosiahnutý v ratifikácii.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené členským štátom v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*